

1988

YAKIN DO U ÜNİVERSİTESİ

FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ

1998-1999 ÖÖRETİM YILI
BAHAR DÖNEMİ

BİTİRME PROJESİ

İNCELENEN ESERİN ADI: ÇALIKUŞU
YAZARI : REŞAT NURİ GÜNTEKİN

SITKI KOCAKAPLAN

4-A

950559

LEFKOŞA-KIBRIS

KUZEY KIBRIS TÜR K CUMHURİYETİ

YAKIN DOĞ ÜNİVERSİTESİ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ

ESER İNCELEMESİ

ÇALIŞMA

(REŞAT NURİ GÜNTEKİ)

PROJENİN DANIŞMANI: DOÇ. DR. BÜLENT
YORULÖZ

HAZİRAN 1999

LEFKOŞA / KIBRIS

ÖNSÖZ

Bu bitirme projesi çalışması Yakın Doğu Üniversitesi, Fen - Edebiyat Fakültesi, "Türk Dili ve Edebiyatı" Bölümü : Yeni Türk Edebiyatı kapsamı dahilinde yapılmıştır. Çalışmada Reşat Nuri Güntekin'in Çalıkuşu romanı ayrıntılı olarak incelenmiştir. Bu kapsam içerisinde maddk m~v~t unsurları çımartıp'kpegrpo k vkt0 Bu çalışmada beni yönlendiren, her türlü yardımı ve desteği esirgemeyen bitirme projesi danışmanım sayın hocam Doç. Dr. Bülend Yorulmaz'a TEŞEKKÜR EDERİM .

Giriş

Reşat Nuri, Çalıkuşu adlı romanıyla diğer şair ve yazarların dikkatini çekmiştir. Ayrıca, toplum ile ilgili eserler vazd ı için topluma kendisini kabul ettirmiştir. Roman konu itibarıyla çok çeşitli yerlerde geçmektedir. Bu yüzden romanın baş kahramanı Feride çok sıkıntılar çekmiştir. Geçmişte çektiği sıkıntıları, Anadolu'nun bir köyünde öğretmenlik yaparak unutmaya çalışmıştır. Çalıkuşu, Anadolu'ya açılan ilk roman niteliğindedir.

REŞAT NURİ GÖNTEKİN

ÇALIMUŞU

Hurma: Özellikle sıcak iklimlerde yetişen bir tür yemiş.

Kahve:

Kayısı: Açık turuncu renkte, eti sulu, güzei kokulu tek ve sert çekirdekli tatlı meyve.

Kebap: Doğrudan doğruya ateşte veya kap içinde susuz olarak pişirilmiş et.

Kiraz:

Kurabiye: Un, yağ veya badem, fıstık gibi şeylerle yapılan şekerli küçük çörek.

Pancar: Ispanakgillerden vitanıince zengin bir sebze.

Pasta:

Patates:

Peynir:

Reçei:

~

Sukabağı: Alt bölümü şişkin birçok yerlerde kurutulup su Kabıoıarak kurıanı an bir tür asına xaoağı.

Sıt:

Şeker:

Şokola: Çikolata, şeker, su veya süttten yapılan içecek.

Tütün: Pathcangillerden, birleşiminde nikotin bulunan, kurulu İufl eilen bir bitki

Yemiş: Bitkilerde döllenme sonunda çiçeği meyve vapraklanndan oluşun ve tohumu taşıyan organ, meyve.

Yumurta:

H.A.YV 1\N TÜRLERİ

Ağusios Böceği: Eş kanatlılardan erkeği yazın, karnının altındaki özel bir organdan kesik ve hep tek düze ses çıkaran bir böcek.

At:

Balık:

Bülbül: Sesinin güzelliği ile insanları ötücü kuş.

Çalikuşu: Serçegillerden başı koyu kırmızı, gövdesine doğru rengi açılan çalılık yerleri seven ötücü bir kuş

Domuz:

Eşek:

Horoz:

İneş:

İpek Böceği: ördüğü kozalardan ipek elde edilen dut ağacının yapraklarıyla beslenen bir kelebeğin tırtılı.

Tapıumbağa:

Karınca:

Keçi: Geviş getirenlerden, eti, sütü, derisi ve kılı için yetiştirilen, memeli evcil hayvan.

Kedi:

Kelebek:

Kirpi: Uzunluğu 25-30 cm olan, sırtı dikenlerle kaplı memeli hayvan.

Köpek:

Kurt: Avrupa, Asya ve Kuzey Amerika' da yaşayan grı, sarı renkli, etçil memeli hayvan.

Kuş:

Maymun:

Öküz: çift sürmekte, araba çekmekte kullanılan, etinden yararlanılan, iğdiş edilmiş erkek sığır.

Timsa:

EV İLE İLGİLİ EŞYALAR

Avize:Tavana asılan şaıdanlı, lambalı, billur cam veya metal süslü aydınlatma aracı.

Ayna:

Boncuk:

Cumba: Eski evlerde pencere hizasında sokağa doğru çıkıntısı olan kafesli bölüm.

Çanak: Toprak, metal ve benzerinden yapılmış yayvan, çukurca kap.

Çardak: Kemer.

Dolap:

Düğme:

Fener: Saydam bir maddeden yapılmış aydınlatma aracı.

Gardırop:

Gramofon: Eskiden üzerine plak konulup dinlenen müzik aracı.

İplik:

İskele: Arkalıksız sandalye.

Kanepe:

Kandil: İçinde sıvı bir yağ ve fitil bulunan kaptan oluşmuş aydınlatma aracı.

Kapı:

Karyola: Üzerine yatak yapıp yatılan tahta veya metal kerevet.

Kepçe: Sulu yiyecekleri karıştırmaya, dağıtmaya yarayan UZU saplı yuvarlak derince kaşık.

Lamba:

Lavabo:

Makas:

Merdiven:

Minder: İçi yumuşak bir madde ile doldurularak dikilen, oturmaya, yaslanmaya yarar.

Muni:

Musluk:

Ocak: Ateş yakmaya yarayan, pişirme, ısıtma, ısınma gibi amaçlarla kullanılan yer.

Oda:

Panjur: Güneşi ve rüzgarı önlemeye, ışığı azaltmaya yarayan, açılır kapanır dar ve yatay tahtalardan, plastikten veya metal gereçlerden yapılmış, pencerenin iki yanına takılan kapatma kanadı.

Pencere:

Perde:

Peyzaj: Duvara bitirilmiş olarak ya da oturma için kullanılan sedir.

Raf: Üstüne öteberi koymak için dolaba veya bir dolabın içine birbirine paralel tahta veya metal levha.

Saat:

Sandal ye:

Sandık: İçine çeşitli şeyler konulan, tahtadan, dört köşe kanaklı ev eşyası.

Sepet:

Sini: Üzerinde yenmekte yenilebilen yuvarlak, bakır veya pirinçten büyük tepsi.

Şamdan: Üzerine mum yerleştirilen destek.

Şcm:siyc:

Şilte: üstonde oturlan. yatılan, içi yunle, pamukla
doldurulmuş döşek.

Tabak:

Tıbblo:Be:t., tıhtı, kılığ.ıt gibi inıddeler ü:t.criuc yapılmı:s
yağlı boya. sulu boya. pastel veya kara kalem resim.

Testi: Kulplu, geniş gövdeli, dar boğazlı emzikli veya
emziksiz olabilen toprak kap.

Vazo:

Yastık:

Yatak:

Yorgan:

Zil:

İNDEKS

- Ağustosböceği: s.45.340
Armut: s.44
At: s.8.10.11.15..20
Atkı: s.14
Avize:s.83
Ayna:s.40.224
Badem:&.254
Bakla:s.27
Bnlık:s.9.61
Bnlknbnğı:s.43
Basına:s.30
Bluz:s.26
Boncuk:s.17
Böğürtlen: s.67
Bülbül:s.137
Cumbn:s.257
Çalıkusu:s.67.10.227.231.366.371.372
Çanak:s.27
Çardak: s.290
Çarşaf:&.97.340
Çatkı:s.210
Çikolata.s.Sf
Çiziuc:s.202
Corap:s.40.60
rianıcı:s. 140
Dolap:&.55.72
Domuz:s.144

Dut:s.124
 Düğmc:s.13
 Ekin:s.44
 Elbise:s.8.13
 Entari.s. 14
 Eşek.s.Ld?
 Etek:s.16.25.28
 Fcncr:s.16
 Fııdık:s.303
 Fondan:s.47
 Gardırop:s,84,87
 Gramofon:s.341
 Gömlek:s.15.25.30.55
 Horoz:5.10.170
 Hurınu:s.9.16.17
 inek:s.134.161
 İpekboceği:s.274.303
 iplik:~.17.34
 Iskarpın:s.68.213
 İskemle.s.Sf
 Kahvc:s.123.124
 Kalpak:s. 10
 Kanepe:s.86.104
 Kandil .s. 1 :5
 Kapı:s.15.16.23.27.28
 Kaplumbağa:s.67
 Knrıncn:3.110
 l{aryola:s.6.15.28.70
 Kayısı:s.84
 Kebap:s.:7
 Keçi:s.65.75
 Kedi:s.44.52

Kelebek:s.340.343
 Kiraz: s.32
 Kirpts.95
 Koltuk:s..52
 Köpek:s.:57.7~. 143
 Kurabiye:s.55
 Kuş:s.45
 Maka:s::s.21.23
 Marito.s.I 0 1.295
 Maymun:s.304
 Mendil: s. 14,24 ,32 ,40 ,41 ,48
 Merdiven:s.15.28.71
 Minder:s.17
 Mum.s.Zx
 Mu:sluk::s.SS
 Oda:s. 7.10.11.13.15.28.32.45.58
 Ocak:s.17
 Öküz:s.143
 Pancar:s. 76.146
 Panjur:s.5.6.19
 Pantolon: s.38
 Pardösü:s.93.97
 Pasta:s.5.5
 Patates.s. 11 K
 Peçe:s. 10Z. 1 16.163.213.262
 Pencere:s.5.6.15.29.62.65.82.217.290.307.339
 Pordo::s.19.54
 Pevkc.s.Lz 1
 Peynir:s.134
 Potin:s.14.101
 Raf:s.198.199.340
 Reçel.s.Ldx

Redingot:s.397
Snnt::s.6.7.11
Sandalve:s. 17.38
Sandık:s. 13
Sepet.s.S.I R.21.22
Sini.s.O
Soba:s.238
Sofa:s.15.101
Soyuya::s.120
Su:s.9
Sıkabacı:s,43
Süt:~.53.134
Şeker:s.47.52.380
Şemsiye:s.40.68. 72
Şiltc.s.ô
Şokola:s.47.49
Tabak:s.98
Tablo:s.6
Testi:s.11
Timsah:s.91
Tütün:s.143
Vazo.s.Zü
Yagmurluk.s.zOö
Yastık.s.O
Yatak.s.dô
Yorgan:s.6
Zil:s.9

KAYNAKÇA

1) Türkçe Sözlük I,II, Türk Dil Kurumu, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, 1. Baskı, Milliyet Yayınları İstanbul, 1991.

2)Edebiyat Ansiklopedisi, 1. Baskı, Milliyet Yayınları, İstanbul, 1991.